

Številka: 06210-263/2021/15 32019
Datum: 14. 1. 2022

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: Komisija) je v okviru svojih pristojnosti v občinskih postopkih pri nakupu stvarnega premoženja ugotovila korupcijska tveganja in zato občinam na podlagi 8. alineje prvega odstavka 12. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo in 158/20; v nadaljevanju: ZIntPK) izdaja naslednja

P R I P O R O Č I L A

- 1. Občine naj dokumentirajo (v obliki zapisnikov, uradnih zaznamkov ipd.) vsa pomembnejša dejanja (sestanki, srečanja ipd.), ki se opravijo pri delovanju in odločanju občine v konkretnih postopkih.**
- 2. Občine naj ustrezno zaznavajo in prepoznavajo dejanja lobiranja ter naj lobistične stike pravilno in redno poročajo Komisiji, prav tako pa naj bodo pozorne na nezakonita vplivanja na uradne osebe med postopki sprejemanja odločitev in naj morebitna takšna dejanja prijavijo pristojnim organom.**
- 3. Občine naj v postopkih ravnanja s stvarnim premoženjem (nakup, prodaja, oddaja in najem) dosledno upoštevajo načela, ki jih predpisuje Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18 in 79/18; v nadaljevanju: ZSPDSLS-1).**

OBRAZLOŽITEV:

Komisija je v skladu s svojimi pristojnostmi vodila več postopkov zaradi suma nepravilnosti pri nakupu, prodaji ali oddaji stvarnega premoženja občine (ravnanje s stvarnim premoženjem). Najpogostejše nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti, ki jih je Komisija zaznala, so naslednje: I.) sodelovanje različnih subjektov, udeleženih v postopkih ravnanja s stvarnim premoženjem občine, na »neformalnih« sestankih, ki jih sicer organizira občina, o njih pa se ne vodijo zapisniki; II.) zaznavanje neformalnih oziroma zasebnih srečanj med uradnimi osebami, ki odločajo oziroma lahko vplivajo na odločanje v postopkih prodaje, oddaje ali nakupa stvarnega premoženja občine, in ostalimi osebami, ki so v postopku udeležene kot prodajalci, kupci ali interesenti za najem; III.) da se v postopkih prodaje ali oddaje stvarnega premoženja ne upoštevajo zakonska načela skladno z določbami ZSPDSLS-1, predvsem načelo gospodarnosti, odplačnosti, enakega obravnavanja, preglednosti in javnosti. Zaradi nedoslednega upoštevanja načel je lahko sam postopek nejasen in ne dovolj določen, s tem pa se omogoča veliko različnih interpretacij, kar privede do neenake obravnave in nekonkurenčnosti med udeleženci postopka ter suma preferiranja točno določenega subjekta.

Zaradi zgoraj navedenih zaznanih korupcijskih tveganj in zaradi dejstva, da na lokalni ravni Komisija že od uveljavitve določb ZIntPK zaznava nizko stopnjo poročanja o lobističnih stikih, občinam priporočamo:

I. Glede zapisnikov sestankov in dejanj znotraj organa:

Občine naj dosledno dokumentirajo vsa pomembnejša dejanja, kot so sestanki in srečanja uradnih oseb na občini, ki se opravijo pri delovanju in odločanju občine v konkretnih postopkih. Sestanki in srečanja (tudi sestanki svetniških skupin, ko obravnavajo tematiko, ki je predmet odločanja na občini) naj bodo uradno zabeleženi, torej naj se vodijo zapisniki, uradni zaznamki, ipd.

Izvedba navedenega priporočila bo v praksi omogočala bolj transparentno in sledljivo delovanje organa, kar pripomore tudi k večjemu zaupanju širše javnosti v njegovo delovanje. Prav tako je razpolaganje z zapisniki v pomoč organom nadzora,

da lahko lažje rekonstruiramo dogodke in bolje zaznavamo morebitne nepravilnosti. S kakovostnimi ugotovitvami nadzornih organov lahko tudi občina konkretnije ugotovi in odpravi nepravilnosti in pomanjkljivosti pri svojem delovanju.

II. Glede tveganja za nezakonito lobiranje in nezakonito vplivanje na uradne osebe:

Občinam se priporoča, naj ustrezno zaznavajo in prepoznavajo dejanja lobiranja, torej nejavne stike med lobisti in lobiranci, ki se zgodijo z namenom vplivanja lobista na odločanje organov občine pri obravnavi in sprejemanju predpisov in drugih splošnih aktov. Občine naj lobistične stike pravilno in redno poročajo Komisiji. Komisija poudarja, da zasebna družjenja sicer niso prepovedana, so pa zelo tvegana in lahko hitro pride do nezakonitega lobiranja ali vplivanja na uradne osebe med postopkom. V ta namen Komisija občine seznanja s Sistemskim pojasnilom o lobiranju (priloga priporočila). Prav tako se občinam priporoča, naj bodo pozorne na nezakonita vplivanja na uradne osebe med samim postopkom sprejemanja odločitev in naj morebitna takšna dejanja prijavijo pristojnim organom.

III. Glede upoštevanja zakonskih načel:

Občinam se priporoča, naj natančno in dosledno upoštevajo določbe zakonskih predpisov in zakonsko določenih načel ter naj postopke vodijo tako, da bodo jasni in določni, s čimer bo zagotovljena enaka obravnava in konkurenčnost vseh udeležencev.

Komisija je preventivni organ s področja preprečevanja korupcije, zato je dolžna, kadar zazna tveganja za nastanek korupcije, sprejeti ustrezna priporočila in predlagati ukrepe za njihovo odpravo. Tveganja za nastanek korupcije so lahko tako na normativni ravni (nedorečeni zakoni, podzakonski akti in občinski predpisi) kot tudi v sami izvedbeni fazi, ko npr. posamezni državni/občinski organi izvajajo svoje zakonske pristojnosti ali pri izvajanju gospodarskih javnih služb, ki so zaupane javnim podjetjem. Komisija v povezavi s postopki občin pri ravnanju s stvarnim premoženjem ugotavlja korupcijska tveganja glede netransparentnosti sprejemanja odločitev o zadevah na občini, tveganje za nezakonito vplivanje na uradne osebe med postopkom sprejemanja odločitev, predvsem zaradi pomanjkanja vodenja zapisnikov sestankov, ter tveganje nedoslednega upoštevanja zakonskih načel v razpisni dokumentaciji in fazi izbire, zato naslovnim organom izdaja predmetna priporočila.

Senat Komisije je na podlagi vpogleda v vsebino zadeve na 2. seji dne 14. 1. 2021 sprejel sklep, s katerim so se predmetna priporočila sprejela.

S spoštovanjem,

David LAPORNIK
NAMESTNIK PREDSEDNIKA

Priloga:

- Sistemsko pojasnilo o lobiranju

Poslati:

- vsem občinam